

מסמך הצגה למנהלי בתי ספר, אגפי
חינוך, רשויות וקובעי מדיניות.

הכשרת צוותי חינוך להוראת אוריינות פיננסית

תכנית מקצועית לפיתוח ידע ומיומניית פיננסיות,
קבלת החלטות ומיומנויות הוראה.

ד"ר יעקב יתח | AdaptOnyx 2026

התכנית במבט אחד



18 שעות
הכשרה



12 מפגשים
פרונטליים



3 וובינרים
אינטראקטיביים



3 יחידות למידה
אסינכרוניות



12 שבועות

ללא צורך בידע קודם בכלכלה.

המטרה אינה רק שמורים ידעו יותר על
כסף, אלא שידעו כיצד ללמד תלמידים
להבין מצב, לשקול חלופות, לקבל
החלטה ולנמק אותה.

למי מיועד?

למורים, מחנכים וצוותי חינוך
(התאמה מיוחדת לכיתות ו' עם
גמישות לשכבות נוספות).

אתגר המציאות מול חזון ההכשרה

החזון שלנו

- הכשרת צוותי חינוך באופן מקצועי, פעיל ומותאם גיל.
- שילוב מדויק בין ידע פיננסי לידע פדגוגי.
- מעבר מהוראת מושגים לפיתוח יכולת להבין מידע, לשקול חלופות ולקבל החלטה מנומקת.



המציאות של התלמיד

- ילדים מקבלים החלטות כלכליות לפני שיש להם הכנסה הכנסה עצמאית.
- חשופים לכסף דיגיטלי, לחץ חברתי, פרסום ופיתויים ברשת.
- נדרשים להבחין בין צרכים לרצונות באופן יומיומי.



מודל הפעולה: חמשת יעדי הליבה

מסוגלות להוראה פיננסית

ידע פיננסי

עקרונות של תקציב, חיסכון, ריבית, אשראי והשקעות.



ידע פדגוגי-תוכני

היכולת להפוך מושג פיננסי לדילמה מותאמת גיל.



מיומנויות הוראה

ניהול דיון, זיהוי תפיסות שגויות ומתן משוב.



מסוגלות מקצועית

בניית ביטחון אישי למורה בהוראת התחום.



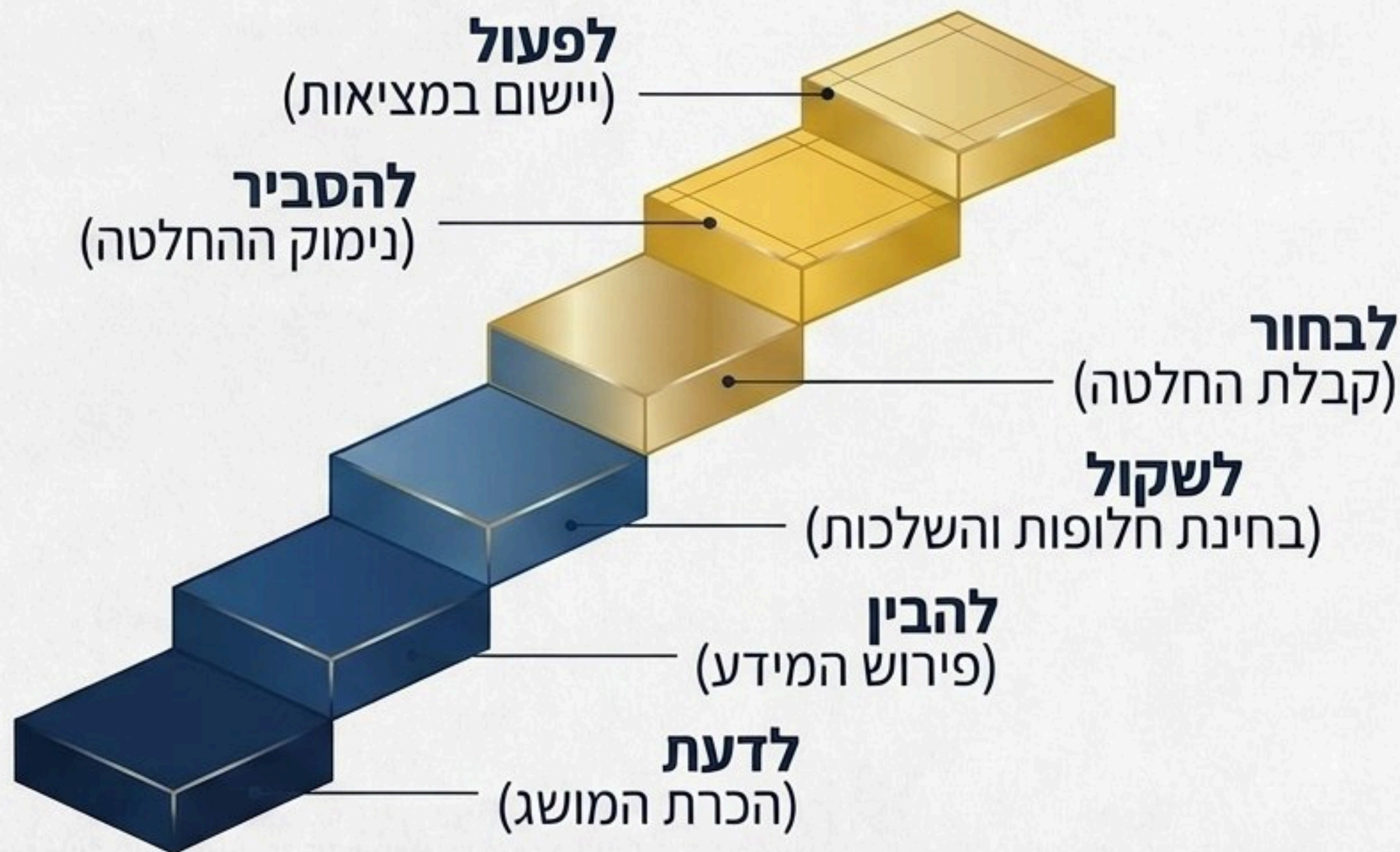
תכנון ויישום

בניית יחידת הוראה מלאה והתנסות מעשית.



המנוע הפדגוגי: מהעברת מידע מידע לפיתוח חשיבה

במקום לשאול 'מה התשובה הנכונה?'
→ מבררים 'איך הגעת לתשובה? אילו
חלופות נשקלו?'



עקרונות עבודה בהכשרה



נימוק ולא רק תשובה

הבנה שגם תשובה נכונה יכולה להסתיר חוסר הבנה או נימוק שגוי.



דילמה לפני הגדרה

פתיחה במצב המחייב החלטה, ורק לאחר מכן חיבור למושגים.



שאלות לפני פתרונות

מתן מינימום העזרה הנדרשת כדי לאפשר לתלמיד לחזור לחשוב.



חישוב ככלי להחלטה

אחוזים וריבית משמשים להבנת מצב, לא רק כתרגול מתמטי.



הימנעות מהטפה

המוקד הוא בחינת חלופות והשלכות – ללא קביעה של בחירה אחת 'נכונה' לכולם.

מטריצת האבחון: זיהוי מקור הקושי

ארבעת 'המשקפיים' שהמורה מקבל כדי להבין מדוע תלמיד טעה.

קושי מתמטי

הרעיון הפיננסי מובן, אך החישוב או הפעולה הכמותית שגויים.

קושי פיננסי

המושג או העיקרון הכלכלי עצמו אינו מובן.

קושי בקבלת החלטות

הידע קיים, אך הבחירה מושפעת מפיתוי, לחץ חברתי או תעדוף שגוי.

קושי שפתי

מונח, ניסוח או הבנת הנקרא מפריעים להבנת המשימה.

מפת הדרכים להכשרה: בניית התשתית (מפגשים 1-6)

אוריינות ותפקיד המורה

(התשובה אינה העיקר, ישנו דגש על הבנת דרך החשיבה).

1

2

צרכים, רצונות וצרכנות

(עלות אלטרנטיבית, מבצעים והשפעה חברתית).

3

תקציב, תכנון ותעדוף

(משאבים מוגבלים ושינוי תוכנית).

4

חיסכון, מטרות ודחיית סיפוקים

(הווה מול עתיד והתמודדות עם פיתוי).

הכנסות ודרכים להרוויח

(שכיר, עצמאי, יזמות)

5

ריביות ומחיר הכסף

(ריבית פשוטה, דריבית, ועלות ההלוואה).

כסף ובנקאות

(יתרה, עמלות, והבחנה בין תשלום לכסף זמין).

6

מפת הדרכים להכשרה:

ממורכבות ליישום (מפגשים 7-12)

7 אשראי, הלוואות וחובות

(הבחנה בין 'אפשר לשלם' ל'מתאים לתקציב').



7

8

9 סיכונים, ביטוח והונאות

(זיהוי סימני אזהרה והפחתת נזק).



9

תכנון תקציב אישי

(ניהול הכנסות והוצאות, חסכון).



10

השקעות, סיכון ופיזור

(אי-ודאות, אופק זמן והפסד).



הטיות וקבלת החלטות

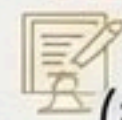
(עיגון, מסגור והעדפת ההווה).



11

הוראה, משוב והערכה מעצבת

(שאלות מנחות ומשוב בונה).



12

מעבדת הוראה

(Microteaching) והצגת יחידת הוראה מסכמת).

12

סביבת הלמידה ההיברידית שלושה וובינרים אינטראקטיביים



תיק התוצרים: מה נשאר בידי המורה?



תוצאה צפויה ביצועית: היכולת ליישם מידית תרחישים חדשים בכיתה ולהבחין בין קשיי ידע לקשיי קבלת החלטות.

ביסוס מחקרי ומדידה

תקינה עולמית

התוכנית נשענת על מסגרות מקצועיות בינלאומיות (EU / OECD 2023) המותאמות לישראל, ומחקרים על פיתוח מקצועי אפקטיבי למורים.

הערכה מעצבת רציפה

בניגוד להשתלמויות מסורתיות, ההערכה אינה נשמרת לסוף. המורים מנתחים, נותנים משוב ומתנסים בהוראה (Microteaching) לאורך כל הקורס באמצעות מחוון אחיד.

התוכנית פותחה על בסיס התערבויות שנחקרו בעולם, ותוכננה כך שניתן להעריך את תוצאותיה בישראל באופן שיטתי. התכנית תלווה במחקר מקיף אשר ימדוד ויעריך את יעילות התכנית

הערך הארגוני: מעבר למיקור חוץ לבניית הון אנושי

**מודל
הפעלה**

- **צוות אורגני בעל יכולת פנימית קבועה להוביל שיח פיננסי.**

תלות בהרצאות חד-פעמיות של ספקים חיצוניים.

**שפה
ארגונית**

- **שפה מקצועית, מושגים ומחווניים המשותפים לכלל הצוות.**

יוזמות בודדות ללא אחידות

שימור ידע

- **יחידות הוראה וכלי אבחון נשאים בארגון גם כשהצוות מתחלף.**

הידע עוזב עם המרצה

התפתחות

- **תשתית איתנה למחקר, מדידה והרחבה רב-שנתית.**

פתרון נקודתי

מודלים להפעלה ואפשרויות יישום

מסלול 1: הכשרת צוות בלבד

מוצר מקצועי עצמאי. התוכנית עומדת בפני עצמה ואינה תלויה במערכת טכנולוגית לתלמידים. מתאים לבתי ספר בודדים.

מסלול 2: הטמעה בית-ספרית / רשותית

קבוצה של מוסדות הפועלת כרשת למידה משותפת, עם התאמות רוחביות והפקת תוצרים למערכת המקומית.

מסלול 3: מודל משולב עתידי

הכשרת צוות + הטמעת מערכת למידה אינטראקטיבית לתלמידים + מערך מדידה והערכה שלם.

השורה התחתונה לקובעי מדיניות

חינוך פיננסי אינו נמדד בכמה מושגים התלמיד משנן,
אלא ביכולתו להבין, לשקול חלופות ולבחור נכון.
כדי שזה יקרה, המערכת חייבת מורים בעלי ידע,
כלים וביטחון פדגוגי.

תשתית למדידה

תוצר ממשי

משוב מעצב

אבחון חשיבה

קבלת החלטות

פדגוגיה פיננסית

לפרטים והצגת התוכנית:

ד"ר יעקב יתח | AdaptOnyx | adaptonyx.tech

התאמה סופית להצגה ולרכש במסגרת גפ"ן תיעשה בהתאם לדרישות המסלול הרלוונטי.